

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K - 2.
Vidéken " 8 K. " 4 K 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-paletta, földszint, az udvarban hátul.

Mozgalom a „mozgók” ellen.

Panaszos hangok kelteznek a vidéken is, a fővárosban is. Ez nem új dolog, mert mikor volt a világ panasz nélkül? S van is oka az egyesnek is, a tömegnek is a keserű panaszra. Az élet drága, a megélhetés nehéz, az adó nagy, a hitel kicsiny, a konkurrencia óriási és a jövedelem kevés.

Ezt mind hallottuk már és hallotta a világ. Nincs benne új. Nem ütközünk meg rajta, ha nem is tudunk segíteni rajta. Mert vajjon mit tegyen a szegény ember, ha még panaszkodni sem tudna? Annak a sok szenvedésnek, fájdalomnak, bunak-bajnak, mely a szegény embert bántja, csak kell, hogy valahol levezető csatornája legyen! Ha máshol nem, hát a panaszban. Ez is valami.

De más tájak felől hangzik a panasz. A színházak panaszkodnak, mint mondtuk, a fővárosban is, a vidéken is.

Panaszoknak pedig az ugynevezett mozgósínházak ellen.

Ugy van! Konkurrenciát jelen-

tenek nekik a projektográfok, a melyeket a nép a maga becéző kifejezésével „mozik”-nak nevez. A nép nagyon szereti a mulatságnak ezt a nemét, amelyet színházi mulatságnak lehet nevezni és a színházak most azon panaszkodnak, hogy a „mozik” az igazi művészettől elvonják a közönséget. A mozgófényképszínházak korlátozását hővetelik a művészet szent nevében és oda gravitálnak, hogy minél kevesebb engedély adassék ki ezután ilyen projektográf-színház létesítésére.

Milyen jó ilyen esetekben, a mikor kényelmetlen konkurrencia elhárításáról van szó, a művészetre hivatkozni. Vajjon a sok trágárság, cochonéria és inyesiklandozó pikanteria, mely a színpadokon elevenen kifejezésre jut, nem a művészet rovására megy-e? Olyankor, amikor az erkölcsöket metelyezik és pedig rendszeresen, nem jut-e eszükbe a színházak uraknak a művészet szentisége és érinthetlensége?

Micsoda igazságtalanság is volna megrendszabályozni a „mozi”-kat. *Ha volt valaha igazán demokratikus mulatság, a népet, a nép primitív*

lelkét szórakoztató, felvilágosító, földérintő, könnyű és kedves színpadszerű játék, akkor ezt megtalálhatjuk a mozgófénykép-színházakban.

A lemez a főprimadonna ezekben a színházakban. Ennek a primadonnának nincsenek szeszélyei, külön aspirációi, gyöngékedései, ideges rohamai, indispozíciói s más hasonló nyavalyái, amelyek a színházi direktorok korai megöszülését és megkopaszodását idézik elő s a közönséget igen gyakran elkedvetlenítik, már tudniillik az ugynevezett igazi színházakban. A lemez mindig exakt működik, a fényre reagál, ha a fényzőrőkészülék rendben van.

A lemez nem distingvál abban, hogy milyen közönség van jelen, hanem mindenkinek, szegénynek-gazdagnak, urnak, parasztnak, férfinak, nőnek, gyermeknek egyformán „játszik.” Nem tart igényt tapsokra, koszorúkra, hízogató birálatokra, külön színházi kottériákra, amelyek a színházi primadonnák érdekei köré csoportosulnak. Nem hajlong a proscenium előtt külön; nem kacérkodik a színházi habituékkal; nem ját-

Színházi epizódok.

Vizvári és a paradicsom.

Mindenekelőtt konstatálnunk kell, hogy Vizvári Gyula, a Nemzeti színház kitűnő művésze, szenvedélyes vadász. Szabad óráiban, különösen nyáron, a Svábhegyen, vállára veti fegyverét és cserkészésre indul.

Fájdalom, nem dicsekedhetik valami tulságosan Diána istenasszony kegyeivel, mert még eddigelé nem sikerült egyebet lőnie a Svábhegyen, mint vastag fákat, hüvelyes veteményeket és paradicsomot. A gondosan ápolt svábhegyi gyümölcsös kertek gyönyörűséges, zöld paradicsomai halálos sebeket kaptak a komikus Nimród fegyverétől. A nyaraló gazdasszonyok „passzirsztáin” paradicsommártás készítése idején esodálatos módon mindig visszamaradt néhány sörét, Vizvári Gyula jól irányzott lövéseinek emlékei.

E kis prologus után, amelyeket egy kedves és vidám történet könnyebb megértése végett mondtunk el, egy igen bájos, szép művésznő karácsonyesti lakomáját veszszük tollunk hegyére.

Csillag Teréz, a legbájosabb „kis mama” ünnepesti vacsorát adott karácsony napján meghívott barátainak. A kis lakomán igen vidám hangulatban poharazott néhány író, színész és művésznő.

Általánosan feltűnt azonban, hogy a vacsora ételrendje csupa vadból áll. Óz, fácán, vadkacsa töltötte be a vacsora menüjét. Ennek az exclusiv ételrendű vacsorának magyarázatát maga Csillag Teréz adta meg, aki az egyik fogásnál pohárral a kezében felemelkedett és tósztot mondott egyik jelenlevő vendégére, aki az egész vacsorára való husanyagot maga lőtte.

Alig hangzott el a művésznő szellemes pohárköszöntője, a kis művészlakomán körülhóztak ismét egy fogást, amelyhez paradicsommártás tartozott.

Erre felemelkedett Csillag Teréz enniváló kis leánya, Juliska, — a kiről már egyszer megirtunk ezen a helyen egy bájos apróságot — és a következő beszéddel fordult a szintén jelenlevő Vizvári Gyulához:

— Kedves Vizvári bácsi! A mama az imént felköszöntötte azt a vadászt, a ki erre a mi vacsoránkra ezt a sok finom vadat szállította, engedje meg nekem, hogy én üdvözlöljem őt, mint azt a Nimródot, a ki a paradicsommártáshoz való — paradicsomot lőtte!

A bohózatiró autogrammjá.

A napokban esett meg az „Otthon” írói körben ez a mulatságos kis eset: Egy ismert nevű színpadi írónk elébe, akinek társszerzőségben írott új bohózatát éppen

most adják egyik színházban, odalép egy uri ember, aki vendégképpen jött a klubba. A kezében egy kis női legyezőt tartott. Azért jött az „Otthon”-ba, hogy autogram-mokat gyűjtson a kis legyezőre az Otthon-beli hírességektől.

— Kérem — szolt — ez egy fiatal hölgy legyezője; legyen szives és írjon le egy autogrammot.

— Szivesen.

— De olyas valamit írjon, amin nevetni lehessen...

— Ez a bohózatirás átka! — szolt magában a bohózatiró. — Mindenki nevetni akar rajta!

Hanem azért fogta a kis legyezőt és egy kis fejtörés után jó vastag betűkkel ezt kanyarította rá: A legokosabb leányok kapják rendesen a legostobább férjet.

Ezzel visszaadta a legyezőt.

Az autogram-mokat gyűjtő ur ránéz, elolvassa és nagyon savanyu arcot vágott:

— Kérem, baj van... Nem írna valamit mást?

— De hát miért?... Nem lehet rajta nevetni?

— De igen... csak hogy annak a fiatal hölgynek, aki ez a legyező... én vagyok a vőlegénye!

Kellemes szórakozó hely

az ujonnan átalakított — és fényesen berendezett
SZÉCHENI (TELEGDI) KÁVÉHÁZ

El ne mulassza senki felkeresni.

szik külön a karzatnak, külön a földszintnek és páholyoknak. A jó, becsületetes, mindig kifogástalanul működő lemeznek valóban mindegy, akárki van a színházban. Közelülőknek, távolulóknek egyformán mutat mindent. Szóval, a szó legigazibb értelmében demokrata hajlamai vannak és ezektől a hajlamoktól semmi sem tudja eltéríteni.

S azonkívül az egész világon mindenhol egyforma. A félvad népek közt csak úgy működik, mint a civilizált államokban. Talán még civilizatórius missziója is van. Ki tudja? Művészetellenes missziója semmiesetre sincs. Husz, vagy nem tudom, hány krajcár beléptidij mellett ad annyit, amennyi a nép igényeinek megfelel. S ha a nép ezt a mulatságot kedveli, valóban nem tudjuk belátni, miért kellene megrendszabályozni?

Ha a színházak panaszkodnak, akkor bizonyára nem a művészet fáj nekik. De ami nekik fáj, az a népek nem fáj. Hagyjuk meg bátran a népek azt, ami a népé. Azért a színházak, ha valóban a művészetet szolgálják, nem fognak tönkre menni és pedig annál kevésbé, minél becsületesebben szolgálják a művészetet. Mert a művészetnek mindig voltak, mindig vannak és mindig lesznek lelkes hívei és így mindig volt, van és lesz közönsége is. Csak aztán igazi művészet is legyen ám!

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Iskolai beiratás. A debreceni ort. hodox izraelita hat osztályú fiú- és leányelemi iskolába a jövő tanévre való beiratások a f. évi augusztus hó 28-ikától kezdve, szeptember hó 3-ig bezárólag a hitközség Pásti-utcai tanácsstermében fogantatásnak és pedig: d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 óráig. A beiratáskor a beiratási díj, egy fél, esetleg egy negyed évi tandíj és mult évi tandíjhátralék lefizetendő. Tandíjmentesség iránti kérvények a fent kitűzött beiratási idő folyamata alatt az iskolaszékhez címezve, szintén a hitközségi tanácssteremben nyújtandók be. Később beterjesztett kérvények nem vétetnek figyelembe. Az iskolaszék.

Beírás a zsidó polgári leányiskolába. A rendes beírás ideje szeptember 1—3. napja d. e. 9—12-ig. Szeptember 8-ig igazgatói engedéllyel, azontúl csak az iskolaszék engedélyével lehet beiratkozni. Rendes tanulóknak beiratkozhatnak az I. osztályba az, aki legalább négy elemi osztályt végzett, felsőbb osztályba az, aki a polgári iskolának I. II. vagy III. osztályát sikeresen végezte. Aki az elemi iskola V. és VI. osztályából a polgári iskola II. vagy III. osztályába kíván belépni, tartozik magát felvételi vizsgálatnak alávetni. A beíráskor minden tanuló köteles magával hozni születési, oltási és iskolai bizonyítványát. Az első ízben beiratkozó tanuló szülői vagy gyámi kíséretben jelennek meg. Beíráskor fizetendő 5 korona beírásdíj és a tandíj negyedrésze. A hitközségi tagok gyermekei 60 koronát fizetnek, mások 75 koronát. Tandíjkezdvezményért szept. 8-ig lehet folyamodni az iskolaszékhez intézett, de az igazgatósághoz benyújtott kérvényben. Ugyancsak szept. 8-ig lehet beadni a torna,

kézimunka és szabadkézi rajz alóli felmentést kérő folyamondványokat. A javító pót-és felvételi vizsgálatok ideje szept. 1—3. napja d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6-ig. Az iskolai év ünnepi megnyitása szept. 4-én lesz; a rendes tanítás szept. 5-én reggeli 8 órakor kezdődik. Az igazgatóság.

Országos gyógyszerészgyűlés Debrecenben.

A debreceni gyógyszerész egyesület kezdeményezése folytán összehívott országos gyógyszerészgyűlést ma tartották meg Debrecenben. A gyűlésre az ország minden vidékéről több, mint 300 gyógyszerész érkezett, akik között van dr. Bayer Antal is, az országos gyógyszerészegylet elnöke.

A gyűlés reggel 9 órakor kezdődött meg a Bika-szálló dísztermében, mely csaknem megtelt a vidéki gyógyszerészekkel.

Az ülés megnyitása után megválasztották a tisztkart, amely a következő:

Tiszteletbeli elnök lett Dr. Bayer Antal, elnök Murakózy László (Debrecen), társelnökök Balogh József (Miskolc), Bokor Adolf (Szeged), alelnökök: Gerber Ödön (Szinyérváralja), Kincses Péter (Sátoralja-Ujhely), Szerdahelyi Károly (Béga-Szent-György), Vaskó Gyula (M.-Sziget), előadó: Mihalovits Jenő (Debrecen), jegyzők: Grósz Nagy Ferenc (Debrecen), Szekely Doby Géza (Kassa), Márton József (Nyíregyháza), Mihna Imre (Sajószent-Péter).

A napirend tárgyalása előtt a megjelent gyógyszerészek közül többen kifejezést adtak azon örömlüknek, hogy végre akadtak Debrecenben kartársak, a kik a vidéki gyógytárlajdonosokat felrázták leghargikus álmukból.

Verőb Antal (Rakamaz): kijelentette, hogy ennek a gyűlésnek minden más testülettől függetlenül kell határoznia a jogos érdekek megóvása tekintetében.

Joanovics Sándor (Soroksár): Hasonló értelemben szól. Élesen kikel az országos gyógyszerész-egylet ellen, a mely semmit se tett a vidéki tagok érdekében. Kijelenti, hogy őszinte szót akar mondani s azért jött, hogy elmondja a vidéki gyógyszerészek bajait. Több fővárosi gyógytárlajdonosok támad meg, akik nagy reklámokkal akarják értékesíteni különféle speciálitások készítményüket. Első sorban ez ellen kell a nagy gyűlésnek tennie.

Mihna Imre a gyógyszerészek tömörülését látja szükségesnek. A kormánytól nem kér más, csupán jóindulatot, melyre már régóta rászolgáltak a vidéki gyógyszerészek. Hangsúlyozza, hogy a gyűlés nem akar az országos egyesület ellen cselekedni, teljesen külön uton óhajtanak haladni azok, a kik összejöttek.

Viharos tetszéssel fogadták Mihalovits Jenő nagyszabású elaborátumát, a mely a gyógyszerészek összes sérelmeit felöleli s az orvoslás módját is megjelöli. Mikor az elaborátum felolvastattott, Mihalovits Jenőt percekig tartó éljenzéssel és tapsokkal üdvözték.

Ezután áttértek a napirend tárgyalására. Az első pont a gyakornokképzésre vonatkozik. Az előre kidolgozott tervezet felöleli mindazokat a kérdéseket, a melyek a gyógyszerészeti reform körébe vágnak. Ezek között első sorban a gyakornokok alaptudására szükségesnek tartják az érettségi vizsgát.

Mihalovits Jenő előadó fejtegeti, hogy mennyire fontos a gyakornokoktól az érettségi bizonyítványt követelni. Utal arra, hogy ma, a mikor ez még nem is kötelező, mintegy huszonöt százaléka a gyakornokoknak érettségi vizsgával lép a gyógyszerészeti pályára.

Orosz László a gyógyszerész-segédék

szövetségének küldöttségében kijelenti, hogy csatlakozik az érettségi vizsgának kötelezővé tételéhez. Majd felolvasta a szövetségnek idevonatkozó memorandumát.

Mihalovits Jenő a veszprémi gyógyszerészek memorandumát olvasta fel, melyben kéri, hogy az állam műlaboratoriumot állítson fel, a hol a gyakornokok kiképeztessenek. Ezt azonban nem fogadták el.

Bayer Antal kijelenti, hogy a gyógyszerészeti szakiskola ügyében járt már a belügyminiszternél, a ki is arra az álláspontra helyezkedett, hogy ősszel a gyógyszerészeti ügy reformálása tárgyában ankétot hív össze s ezen tárgyalni fogják ezt a kérdést is.

Varságh Zoltán dr. szerint szükség van a 10 hónapos kurzusra, a melyen gyógyszerészekből álló tanári kar adja elő a tárgyakat. Kívánja, hogy a miniszteriumban külön osztály állítsák fel a gyógyszerészeti ügyek intézésére.

Gerber Ödön elegendőnek tartja a jelenlegi rendszert. Nagyon sokan tódlának ugyanis erre a pályára.

Bokor Adolf a kamarai rendszer felállítását kívánja s azt a módosítást ajánlja, hogy a gyakornoki változásokat a kamara engedélyezze.

Karlovszky Géza dr. a gyakornoki kiképzésnél fontosnak tartja az egyetemi kiképzetést, amely nagyobb szigorúsággal kezeltesse.

Kincses Péter az érettségi vizsga mellett foglal állást. A gyakornoki vizsga letétele körül az eddigi rendszert óhajtaná.

Többek hozzászólása után Mihalovits Jenő kijelentette, hogy az eddigi felszólalásokat egy bizottság fogja áttanulmányozni, amely jelentést tesz működéséről s észrevételeit a belügyminiszteriumban tartandó ankéten előadja.

A gyűlés ezután az előkészítő bizottság által kidolgozott memorandum egyes pontjait tárgyalta. Elfogadták, hogy a gyakornoki vizsgát sikerrel tett egyén 2 évig köteles gyógyszerésztárban működni. Az egyetemi kiképzésre nézve kimondták, hogy a jelenlegi tanterv mellett a tápszervizsgálat, rendőri vegytan és a gyógyszerészeti műtan is előadassék. A doktorátus letétele a régi rendszer mellett történjék. Női gyógyszerészek kiképzése és jogaira nézve a nagy gyűlés elhatározta, hogy egyenrangusítja a férfiakéval.

A gyógyszerészek önkéntessége ügyében, miután az érettségi vizsga megadja a jogot, kéri fogják a hadvezetőséget, hogy a katonáskodás idejét a 23-ik évig terjeszték ki.

A segédék ügyében első sorban is elhatározták, hogy a kormánytól kéri a betegsegélyző- és balesetpénztár kötelezőből való kivonásukat, noha a segédék szövetsége azon az állásponton van, hogy előbb látni óhajta az új pénztár működésének előnyeit és hátrányait.

A gyógyszerészek nyugdíj ügyénél Bayer Antal kijelentette, hogy a belügyminiszter a gyógyszerészek nyugdíj-intézetébe való belépés körül kényszerítő intézkedéseket tenni nem akar. Legjobb e tekintetben, ha a főnökök serkentik segédeküket és gyakornokaikat, hogy legyenek tagjai a nyugdíj-intézetnek.

A gyűlés ezután a jogadományozások ügyének tárgyalását kezdte el.

A gyógytári engedélyek.

A nagygyűlés ezután elfogadta általánosságban a jog adományozási ügyek rendezéséről szóló szakaszokat, melyek között lényegesebb az, hogy a jogosítvány csak azon helyre érvényes, a melyre adatott. A már fennálló gyógytárak helyének megváltoztatása csak a hatóság s a gyógyszerészek meghallgatása és beleegyezése mellett lehetséges. Budapesten 12 ezer lakosra essék

Férfi cipők nagy választékban — és legolcsóbb árak mellett a Központi cipő és kalap áruházban Dréher sörccsarnok mellett Telefon 435. szám.

egy gyógyszerár. Új vasut, gyárak, vállalatok, fürdők létesülése új gyógytár engedélyezésére alapul ne szolgálhasson.

Jogszívány iránti kérvények a belügyminiszterhez adandók be, a ki véleményezés végett az országos gyógyszerész-egylethez, esetleg a kamarákhoz adja ki. Oly helyeken, ahol több gyógyszerár van, új jogszívány csak akkor engedélyezhető, ha egy-egy gyógyszerár eső lakosság száma a 8 ezret meghaladja.

Községek csak akkor folyamodhatnak gyógyszerárért, ha még nincs a községben. Gyógytár csak büntetlen előéletű, magyar honpolgár lehet, a ki már tíz évig segédkedett.

A jogot csak tíz év múlva lehet át ruházni másra. Elhalálozás esetén az özvegy eladhatja a gyógytárt. A gyermekek két éven belül.

A gyógyszerkülönlegességek.

Nagyon érdekes felszólalások történtek a gyógyszerkülönlegességek betiltása ügyében is.

Elhatározta a gyűlés, hogy az államtól kérni fogja, hogy csak miniszterileg engedélyezett specialitásokat árulhassanak.

Jovanovics Sándor a sóborszesz árak hirtetése és forgalomba hozása ellen kelt ki erősen. Indítványt tett, hogy a nagygyűlés kérje a belügyminisztertől a Khuen-Hédervary belügyministersége alatt hozott a Tisza István gróf által hatályon kívül helyezett tiltó rendelkezések ismételt életbe léptetését. A sóborszesz ne mint gyógyszer, hanem mint kereskedelmi cikk árulassék.

Kun István személyes kérdésben szólal fel s az ő rovására tett megjegyzések ellen tiltakozott.

Karlovsky Géza dr. a legkérelmezhetőbb harcot indítaná a gyógyszer specialitások ellen.

Friedlander Dezső több budapesti gyógyszerész bojkotálását ajánlotta.

Végül a felett határoztak, hogy a gyárosoktól és készítőktől milyen százalék szedessék. A gyógyszerkülönlegességek forgalombahozatal előtt hórházi uton próbáltassanak ki.

A drogueriák.

Azután a drogueriák ügyeit tárgyalták s kimondták, hogy droguista orvosi rendeltvényt ne készíthessen. Specialitást ne árulhasson. A drogueriákat szigorúan ellenőriztesse az állam.

A gyógyszerészek belügyei.

Majd a taksa rendezés szedése került tárgyalás alá.

Végül a betegségélyző egyletekkel szemben való magatartása felett tanácskoztak. Nagy vitát keltett a százalékadás ügye is, amelyben nevezetes határozatokat hoztak.

Legközelebb Szegeden tartanak gyűlést, amelyen átrevidiálják a debreceni határozatokat. Terjedelmes memorandum fog készülni a határozatokról s az ősz folyamán nagy küldöttség fogja Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek átadni, a ki is arra kérnek, hogy a gyógyszerészeti ügyet mielőbb készíttesse elő a belügyminiszteriumban.

Az értekezlet 4 tagból álló bizottságot küldött ki, hogy a szegedi értekezlet elé terjesztendő memorándumot kidolgozza.

Ezzel a kongresszus véget ért.

A parlament őszi ülészaka.

Beterjesztik az alkotmánybiztosítékot.

De előbb a kiegyezést tárgyalják.

A képviselőház tudvalevőleg október 10-én tartja első ülését, mely csak formális ülés lesz. A

rá következő napokon fog lefolyni a régi ülészak berekesztése és az új ülészak megnyitása. A megalkulás befejezte után a Ház megkezdí érdemleges munkáját.

Mint értesülünk, — Andrássy belügyminiszter az első ülések egyikén beterjeszti az alkotmánybiztosítékokról szóló törvényjavaslatokat, amelyekhez a király már megadta előzetes hozzájárulását. Előterjeszti a kormány a kiegyezési javaslatokat is, melyeknek a száma 6 lesz. Az 1908-as költségvetést is a Ház elé viszik.

A kormány elsőnek a kiegyezést akarja letárgyalatni és azután négy hónapos indemnitit szándékozik kérni, minthogy a költségvetés tárgyalására majd csak a delegációk után kerül a sor.

VIDÉK.

Kivándorlók visszaérkezése. Treneséből jelentik, hogy a vármegye némely vidékére a szokottnál többen érkeznek vissza a kivándorlók Amerikából, kiket ott csalódások értek.

A nánási apagyilkosság.

Felbontott sirbolt.

Megirtuk, hogy az ügyészség a nánási apagyilkosság ügyében elrendelte a meggyilkolt idős Pongor Sándor hullájának exhumálását.

Az exhumálást tegnap Petneházy Boldizsár bíró jelenlétében ejtették meg. Dr. Hutiray a hullát újabb, részletes vizsgálat alá vette, de az illető testrészek, melyből a védelem által felhozott okok alaposágáról meggyőződést szerezhettek volna, már annyira elporladtak, hogy a vizsgálat eredményre nem vezetett.

Dr. Hutiray az illető testrészeket magához véve, újból eltemettette a hullát. A visszatartott testrészeket pedig feküldték a budapesti törvényszéki orvostani intézetbe felülvizsgálás végett.

VÁRMEGYE.

Lépfenés hust ettek.

Hajduszoboszlón a minap tehén hullott el lépfenében. Az állatorvos rendeletére a dögmárhát elásták ugyan, de a hullát éjnek idején kivették, azután 4-5 család vigan elfogyasztotta a husát.

Véletlen szerencsére nem betegedett bele senki. Ezzel aztán eldicsekedtek és így jutott a hatóság tudomására, a mely valamennyi ellen megindította a kihágási eljárást és szigorúan megbüntette őket.

A hatóság, miután arról értesült a tárgyalások során, hogy eddig általános szokás volt a lépfenében elhullott állatok elfogyasztása, az ítéleteket közhírré tette, hogy a lakosság a példán okuljon.

Az okulás azonban alighanem csak abból fog állani, hogy máskor nem fognak az ilyesmivel — eldicsekedni.

Az állami ménállomások. Hajdu vármegye hármass bizottsága szeptember 11-én tart ülést Kovács Gyula alispán elnöke alatt, amikor az állami ménfedező állomásait fogják kijelölni.

Csökken a kivándorlás. Hajdu vármegyében a kivándorlás a tavasz óta fokozatosan csökkent, ami örvendetes jelenség. Sokan vissza is tértek Amerikából, mert odaát nincs munka. Ez is lehangolja a kivándorolni készülőket.

Megszűnt a sertésvész. Hajduböszörmény város területén megszűnt a sertésvész, miért is a zár alul a város területét feloldották.

Ragados száj- és körömfájás. Tiszacsegén, Fried Leó nagybirtokos tanyáján föllépett a ragados száj- és körömfájás. A község határát zár alá helyezték.

VÁROSHÁZA.

Hortobágyi bizottsági ülés. A közgyűlés által kiküldött Hortobágy-bizottság hétfőn délután 4 órakor ismét ülést tart. Miután a tárgyalásra alkalmas alapot megtaláltak, most már gyors tempóban halad előre az ügy, s alkalmasint az októberi közgyűlés elé már határozott javaslattal léphet a tanács.

Vizsgálat a Hortobágyon. Miután a Hortobágyot környező községekben különböző állatbetegségek léptek fel, az a gyanu, hogy a betegségek a hortobágyi jószágállományt is megtámadták. A földmivelési kormány a jószágállomány megvizsgálására Tátray János állategészségügyi felügyelőt küldte ki, aki a jószágállomány megvizsgálását már meg is kezdte a helyszínen.

Vegyes felülvizsgálat. A katonai vegyes felülvizsgálaton 3 apa közül kettőt keresetképtelennek találtak.

Gyilkosság Büdszentmihályon.

Felhasította a számtartó hasát.

Küzdelem a gyilkossal.

A közeli Büdszentmihály község lakosait tegnap óta véres eset tartja izgalomban. Egy fiatal béres szörnyű módon vetett véget ura és jótévője életének. Elvakult dühében kaszát ragadott, gazdája gyomrába vágta, hasát felhasította. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. A megvadult gyilkos kaszával támadt az őt elfogni akaró csendőrhadnagyra is, aki csak erős küzdelem árán tudta lefegyverezni és ártalmatlanná tenni.

A gyilkosság híre gyorsan terjedt el a községben és általános

megdöbbenést keltett. A meggyilkolt Kalendra Antal számtartót mindenki ismerte. Jóságáért szerették is. Munkásaival úgy bánt, mintha azok barátjai lettek volna. Úgyes-bajos dolgaikban segítségükre volt. Szerencsétlen sorsa mély részvétet keltett köztük.

Általában az a hír van elterjedve, amit különben a vizsgálat lesz hivatva kideríteni, hogy a szomorú véget ért számtartó lelketlen izgatásnak lett áldozata.

A véres esetről tudósítónk az alábbiakat közli velünk.

A békétlen béres.

Gyilkossá lett Büdzentmihályon egy vad, kegyetlen és izgága természete miatt általánosan gyűlölt béres. Szörnyű dühvel rontott gazdája ellen s azt kaszájával halálra sújtotta.

A gyilkos Berecz Mihály fiatal béres. Összeférhetetlen természetű, magával is meghasonlott ember, aki a bor gőzétől megszedülve sok kellemetlenséget okozott békés társai közt. Munkás társai előtt már elviselhetetlenné vált durva természete s nem egy ízben panaszt tettek ellene Kalendra Antal uradalmi számtartónál, követelve az elbocsátását.

Kalendra, aki rendkívül jó ember volt, mind annyiszor békítőleg lépett közbe. Sajnálta mezofosztani kenyerétől a szerencsétlen természetű embert. Akkor még nem is sejtette, hogy kivel tett jót.

Lekaszált számtartó.

A számtartó jóságával a gonosz természetű embernél ellenkező hatást ért el. A helyett, hogy magába szállt volna s a jó utra tért volna, még féltelenebbé vált. Durvasága már nem ismert határt. A munkások, akiket folyton az uradalom ellen izgatott, rettegték.

A durva ember ellen tegnap ismét panasza mentek Kalendra számtartóhoz a munkások. Kalendra most is békítőleg lépett fel s enyhén megpirongatta a bérest.

Berecz, akiben a vad természete felülkerekedett, durván rátámadt a számtartóra. Éktelen káromkodásba tört ki. Ökolbe szoritott kezekkel közeledett feléje s azzal az orra alatt hadonászva, fenyegette, hogy vigyázzon magára.

Kalendrát a béres viselkedése kihozta szokott flegmájából. Kezével nagyot lökött a tolatkodon, aki visszahanyatlott és elesett.

— Ez már sok — mondá. Takarodj szemem elől és többé meg ne lássalak az uradalomban.

Berecz vadul forgó szemekkel ugrott fel.

— Megütött! — ordítá. Ezért véreDET veszem!

Oda rohant egyik béreshez, annak kezéből kiragadta kaszáját s azt teljes erejéből a Kalendra gyomrába vágta, felhajtva vele a hasát. A boldogtalan ember szó nélkül rogyott össze s azonnal meghalt, míg a közelben lévő munkások megremülve futottak el.

Küzdelem a gyilkossal.

A véres esetnek tanuja volt Kalendra felesége is, aki testvérével, a szabadságát ott élvező Herkély Gyula csendőr-hadnaggyal a verendán ült. A rettenetes látványra a fiatal asszony ajultan rogyott össze. Herkély Gyula azonnal a menekülő gyilkos után iramodott, aki közeledtével megállott, a kaszát fenyegetőleg emelve fel, mondta:

— Hozzám ne nyuljon az ur, ha kedves az élete.

A csendőr hadnagy azonban nem sokat hederített a hetvenkedőre, hanem felragdott egy gereblyét s azzal haragra kelt a gyilkossal. Hosszas, heves haro fejlődött ki köztük. Herkély tudatában annak, hogy milyen veszély fenyegeti, kétszeres erővel küzdött a bika erejű, vadul vagdalkozó béres ellen, míg vigre egy ügyes fogással lefegyverezte. Gereblyéjét beleakasztotta a Bérecz legyverébe és kicsavarta kezéből. A béresek segélyével megkötözték a gyilkost, akit nyomban átadtak az ottani csendőrőrsnek.

A véres dráma áldozatát tegnap délután óriási részvét mellett tergették el az uradalom temetőjében. A gyilkost pedig megvasalva, erős fedezettel vonaton Nyiregyházára szállították, a hol az ügyészség börtönében helyezték el.

UJDONSÁGOK

Kávét helyett tengerit vett.

Furfangos csaló csapta be Paulik András szatócsot, akinek a Tóócs-kertben van az üzlete. Dél-előtt urias külsejű fiatal ember állított be hozzá és 25 kiló finom kávéért kínált neki megvételre. Kilóját 1 korona 60 fillérért kínálta. Azt mondta, hogy ő utazó, nagyobb kávérakományt adott el már Debrecenben, de ez a 25 kiló a nyakán maradt, azért akar rajta oly olcsón tuladni. A szatócsnak tetszett a kávé minta is, az ára is, így hát megkötötték az alkut.

Paulik kifizette a 40 koronát, az állítólagos utazó pedig átadta neki a zsák kávé, azután pedig eltávozott. Paulik még udvariasan ki is kísérté és csak azután nézte meg, mit vásárolt. Kíváncsian durt bele a kávéba, de alig markolt bele, ijedten látta, hogy a finom kávé alul közönséges — kukorica.

Alig volt a zsákban fél kiló kávé. Utána ment a vigének, de az már eltűnt. Paulik a rendőrségre ment és az ismeretlen szélhámost csalásért feljelentette. A kára 32 korona.

* Szabó József temetése. Debrecen város nyugalmazott főszámvevőjét, Szabó Józsefet tegnap temették el nagy részvét mellett. A temetésen megjelentek a tanács küldöttjein kívül a városi számvevőség összes tagjai. A tisztikar gyönyörű koszorút helyezett a koporsóra e felirattal: Szabó József ny. főszámvevőnek — Debrecen város tisztikara.

* Vasutasok kirándulása a Tisza eredetéhez. A máv. üzletvezetőség tagjai családjaikkal együtt rendkívül érdekesnek ígérkező kirándulást terveznek a magyar Rajna: a szöke Tisza eredetéhez. Máramaros örök hóval fedett, vadregényes, sziklás bércei közt, mint kis patak veszi kezdetét, páratlanul szép festői völgyből indul útjára a Tisza. Ezt a helyet megtekinteni mennek el oda vasutasaink. Az indulás szeptember 7-én lesz külön vonattal, mely M.-Szigettől Körösmezőig teljes lassúsággal teszi meg útját, hogy

az utasok elé táruló tájak szépségeit annál inkább élvezhessék. Körösmezőre este érkeznek, ahol szálloda helyett a vasúti kocsikban rendeznek be maguknak éjjeli szállást. Másnap korán reggel kocsikon indulnak el a pár kilométer távolban eső völgybe, hol a Tisza eredetét veszi. Ebédre visszatérnek Körösmezőre s délután vonatra ülnek. Az esteli órákban fognak Debrecenbe érkezni.

* Az Ujlaki-család gyászja. A jótékonyaságáról ösmert öreg urat, Ujlaki József terménykereskedőt tegnap délelőtt temették a közönség nagy részvéte mellett. A temetésen megjelent Kovács József polgármester, Király Gyula tanácsnok, Aczél Géza főmérnök és közéletünk számos kitűnősége. A halott felett a főrabbi mondott gyászbeszédet. A gyászoló család iránt általános a részvét.

* Munkás-gyűlés. A debreceni malom-munkások vasárnap délután 3 órakor a Margit-fürdő telepen gyűlést tartanak. A polgármester a bejelentést tudomásul vette.

* Elismerés Hauer Bertalannak. A Debreceni Szállodások Vendéglősök Kávésok és Koresmárosok Ipartársulata tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen ovációkban részesítették Hauer Bertalant, az Ipartársulat elnökét s egyhangulag elhatározták, hogy az utóbbi időkben ért támadásokkal szemben neki bizalmat szavazzanak, az ellene elkövetett indokolatlan sértéseket felháborodással utasítják vissza s iránta érzett nagyrabecsülésüknek, elismerésüknek jegyzőkönyvileg kifejezést adnak. Folyó ügyek elintézése után a gyűlés az elnök eltitésével véget ért.

* A talált csontváz. Megirtuk tegnap, hogy a Kövesdy-féle sertéshizláló helyén munkások ásás közben emberi csontváza letek. A csontváz-lelet ügyében vizsgálatot indítottak, amely megállapította, hogy a jelzett helyen temető volt, amelyet abban az időben még Boldogfalvai temetőnek neveztek. Még 1810-ben elzárták. Azóta több ízben találtak ott csontvázaikat, sőt olyat is, amelynek a fejénél török turbán is volt. A régebben ott talált tárgyakat most a városi muzeumban őrzik.

* Az erőtakarmánygyár válsága. A debreceni erőtakarmánygyár válságáról megemlékeztek a lapok is, bár a gyár helyzete és jövője nem oly vigasztalan, mint a róla elterjedt hírek mondják. Az igazgatóság közgyűlést hívott össze a teendő megbeszélésére, de nem jöttek össze határozatképes számban, miért is a közgyűlést elhalasztották a jövő hétre.

* A Bocskay-hangverseny iránt, mely f. hó 25-én, azaz vasárnap lesz, rendkívüli nagy az érdeklődés. A hangverseny este 6 órakor kezdődik, melyre a belépti jegy személyenként 1 korona, családjegy 4 személyre 3 korona. Külön meghívót nem bocsát ki a rendezőség. Éjjeli 2 órakor külön vonat.

* Besurranó tolvaj. A besurranó tolvajok évadja a nyár, amikor ablakot, ajtót nyitva hagynak az emberek. Ily alkalmat használt fel valamelyik besurranó tolvaj, és ifju Molnár Mihály Péterfia 24. sz. a. lakó bankhivatalnoktól 14 korona értékű ruhát lopott el. A rendőrség nyomozza.

* Ügyes, osinos flu fizetéssel tanulól felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Jó tartós iskola cipők csak ELFENBEIN és KLEIN

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Jó- és tartós munkáért kezeskedünk.

cipő üzletében szerezhettek be. Saját műhelyünkben készül férfi- női és gyermekcipő.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Gutti János ev. ref. 11 hónapos, Székely Margit ev. ref. 2 hónapos, Szilágyi József ev. ref. 25 napos.

* **Tolvaj házasságszédelgő.** A rendőrségen feljelentést tett Nagy Zsuzsánna Homok-utca 125. szám alatt lakó munkáslány Molnár Sándor napszámos ellen, hogy az óráját és 2 aranygyűrűjét ellopta. A kára 40 korona. Molnár házasságot ígért a leánynak és azt mondta, hogy Kabára megy, azután majd helyet keres magának. A nyomozás során kiderült, hogy tényleg Kabára utazott, azonban az is kisült, hogy ott neki már van felesége. A házasságszédelgőt a becsapott leány lopásért feljelentette.

* **Az állathullák eltakarítása.** A város utcáin gyakorta lehet látni elhullott állatok hullait. A főorvos most arról értesíti a közönséget, hogy minden ilyen esetről telefonon értesítsék a gyepmestert, mert az köteles azokat ingyen eltakarítani. A közönség eddig azt hitte, hogy az eltakarításért díj jár a gyepmesternek és azért türe inkább a rothadó hullák bűzét, mert félt a fizetéstől.

* **Eltűnt kis diák.** A rendőrségen tegnap kétségbeesetten jelentették a 12 éves Weidner Ferenc Dezső szülei, hogy a fiuk eltűnt Kétmalom-utcai lakásukról. A regegyes hajlamu fiucska egyedül indult neki a világnak. A rendőrség intézkedett, hogy a kétségbeesett szülők visszakapják a fiukat, aki most végezte a gimnázium II. osztályát.

* **A Kossuth Lajos jótékony asztaltársaság** folyó hó 25-én, délután hat órakor, saját otthonában Dégenfeld-tér 8. szám alatt tartja meg közgyűlését. Utána társasvacsorát és Lajos napi ünnepélyt tartanak Kossuth Lajos emlékére.

* **Sarkadi társulata Nyiregyházán.** Sarkadi Vilmos, a debreceni Tarka szinpad igazgatója pár nap múlva befejezi a szezon. Társulatával, a mely most különösen kitűnő programmal működik, átmev Nyiregyházára, a hol a színházban fog előadásokat tartani. Sarkadi Vilmos az előadások tartására már megkapta a nyiregyházi színházat. Sarkadi Vilmos társulata valószínűleg már hétfőn befejezi a debreceni szezon és kedden már Nyiregyházán játszik, a hol nagy érdeklődéssel várják előadásait.

* **Szolgálati díj a siketnémáknak.** Ifj. Ozory István rfogalmazó 4 korona szolgálati díját a siketnémák javára adományozta, mi a hivatalomnál levő perselybe téve 41. tétel szám alatt nyilvántartásba iratott. Köszönet érte. Debrecen, 1907. aug. 23. Jeney rkapitány.

* **Szabászati és női ruha varró intézet Debrecenben.** Makó Vilma, okleveles fővárosi női ruhaszabász tanítónő, aki számos kitüntetéssel is rendelkezik, Debrecenben három hónapra terjedő szabászati és nőruha varró tanfolyamot nyit, ahol tökéletes kiképzésben részesíti a tanítványokat. A kiképzés elsőrangú. A női ruha szabászat és varrás minden ágára kiterjed. A tandíj egy hónapra huszonnégy korona. Mindazok, akik a tanfolyamra be akarnak iratkozni és a női ruhaszabászat és varrásban elsőrangú kiképzést akarnak nyerni, beiratásra jelentkezzenek özv. Frölich Vencelné Szent Anna-utcai könyvkereskedésében, a hol Makó Vilma délelőtt tíz órától 12-ig, délután négytől hatig veszi fel a jelentkezéseket. A tanfolyam szeptember negyedikén megnyílik.

* **Ügyes fiu, mint üzleti kifutó,** alkalmazást kap Letzter József fényképészeti műtermében.

* **Kitűnő cukor-dinnyék,** valamint nemes faj görögdinnyék kaphatók Farkas Gyula műkertész üzletében a nagytrafik mellett.

* **Földesi Szeréna hangversenye.** A női zenekarok szintjén felül áll az az igazán jeles zenekar, amelynek élén Földesi Szeréna hegedűművész áll. A zenekar valóban az elsők közé tartozik és igazán élvezetben részesül az, aki meghallgatja hangversenyét. A jeles erőkből álló zenekar esténként a „Magyar király“ kávéházban játszik. A bájos primásnő maga is vonzó jelenség, a hegedűjátéka pedig elragadó. A legnagyobb elismerés a zenekarra, ha csak annyit említünk meg, hogy a legjobban tapsolták az éjszaka is a — cigányok.

* **Köszvény, csusz, rheuma ellen** minden eddigi szerek közt legjobb leghatásosabb a Menthol szesz. Már az első üveg elhasználása rég nem tapasztalt könnyebbé, enyhülést és gyógyulást nyújt. Ára 1 K. Kapható Josa és Jóna drogériájában. Debrecen, Kosuth-utca 6.

Családirtó anya.

Három gyermekét ölte meg.

Váltót hamisított, a büntetéstől félt.

Nagybecskerek, aug. 23.

Hajmeresztő családirítás történt ma itt. Hámán Károly, vasuti gépgyári munkavezető 26 éves felesége felakasztotta három szép gyermekét, azután önmagát. A szörnyetett csak délben vették észre, mikor a férj hazatért.

Reggel 6 órakor ment munkába a férj. A gyermekek még aludtak. Alig távozott el, az asszony elküldte nagyocská mostoha leányát a rokonához azzal, hogy csak délben jöjjön haza.

Mikor magára maradt gyermekeivel, bezárta az ajtót, azután hozzáfogott a borzalmas családirításhoz. A gyermekek még aludtak. Legelőször a 6 éves kis lányt költötte fel. *Még fel sem ébredt álmából, a vadállatias anya betömte száját, zsinogot vetett a nyakába és az ablak sarokvasára akasztotta.*

Gyorsan végzett a másik két-tővel. A 3 éves fiut az ajtó kilincsére, 10 hónapos fiacskáját pedig az asztaliók fogójára akasztotta, végül pedig önmagával végzett. Az ajtóra akasztotta magát.

Mikor a szerencsétlen férj hazaért, már valamennyinek a teste kihült. Az orvosi vélemény szerint a gyilkosságot és az öngyilkosságot 7—8 óra közt, reggel követte el a családirító anya. A szerencsétlen férj megőrült fájdalomában.

Azt mondják, hogy a rémes családirítás oka az asszonynak a büntetéstől való félelme volt. Há-

mánné ugyanis az apja és egyik rokona nevére váltót hamisított, de a hamisítás kiderült és a büntetéstől való félelmében követte el szörnyettét.

Frontot csinál a néppárt.

Kilép a koalícióból.

Részleges kormányválság.

Bombaként csapott le ma a politika csöndes berkeibe a néppárt kiválása a koalícióból. Eddig sokat rebesztették a dolgot, de mindig megcáfolták — illetékes helyről, pedig már készült régóta ez a politikai sakkhúzás a szövetséget pártok, de különösen a 48-as párt ellen.

Nem a nagykárolyi választás az oka a kiválásnak, mint sokan hiszik. Ez csak külső ok. A valóság az, hogy a néppárt régóta elégedetlenkedett a miatt, hogy a térhódítást lehetetlenné tette a függetlenségi párt.

Még hivatalosan nem jelentette be ugyan a néppárt a koalícióból való kilépését, de már befejezett tény a kilépése, a minek következménye részleges kormányválság lesz, mert Zichy Aladár lemond a király személye körüli miniszteri tárcáról.

Ma délelőtt a néppárt Budapesten időző tagjai, akik a nagykárolyi választásról nagy elkeseredéssel érkeztek a fővárosba, 8—10 óra közt értekezletet tartottak, amelynek eredménye az, hogy Szmracsányi György elutazott Zichy Aladárhoz, aki fejérmegyei birtokán nyaral, Zboray Aladár pedig Reichenhallba utazott Rakovszky István képviselőházi alelnökhöz.

Mielőtt Zboray Aladár elutazott volna, a nem várt fordulatról a következőképp nyilatkozott:

— Régen éreztük az általános hangulat nyomását. A koalícióban a néppárt helyzete túrhetetlen volt. A párt nagy része rég szeretett volna a koalíció kívül küzdeni programjéért. Én az általános hangulatot megfeszíttem abban a cikkben, amelyet ma közölt az „Alkotmány“. A cikk tartalmát előzetesen közöltem Molnár János apátal és többekkel, akik helyeselték.

— Mi lesz akkor, ha a néppárt kilép a koalícióból?

— Ellenzékbe megy át. Zichy le fog mondani a miniszteri tárcáról, Rakovszky pedig a Ház alelnökségéről és küzdeni fog a programja megvalósításáért.

Az eseményről már a „Budapest“ holnapi száma vezető helyen emlékezik meg. Azt írja, hogy kétével nem akarják a koalícióban tartani a néppártot, ha kilép, ám tegye, de figyelmezteti rá, hogy a néppárt is elvállalta azon feladatokat teljesítését, amelyre a koalíció vállalkozott.

Már Kossuth Ferenc is értesült a néppárt kilépéséről és azt mondta, hogy reméli: az ország békejét nem fogja ez az eset megháborgatni. Andrassy Gyula odanyilatkozott, hogy a koalíció a néppárt kilépése dacára is együtt marad.

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a néppárt a pécsi kath. gyűlésen fogja bejelenteni hivatalosan a koalícióból való kilépését. A nagykárolyi választás ügyében a néppárt már mint ellenzéki párt fog interpellálni.

TÁVIRATOK

A marokkói zavar.

Páris, aug. 23. Manja államtitkár egy interjúban kijelentette, hogy Drude tábor-

Honi gyártmányu

cserép kályhák legnagyobb raktára. Takarítást és átrakást elvállalunk és azonnal eszközölünk

Bészler és Dávid

askereskedőknél

Debrecen, Piac-u. 7. (Vecsey ház.)

nok missziója nem az, hogy Marokkó bel-sejébe expedíciót vezessen és küldetését az összes hatalmak hozzájárulása alapján teljesíti. Franciaország akciójában feltétlenül ragaszkodni fog ama határokhoz, amelyet az algezirási konferencia szabott meg. Franciaország és Spanyolország között teljes egyetértés uralkodik.

Casablanca, augusztus 23. (Havas.) Abban a harcban, amely 21-én folyt le, a franciák 12 sebesültet, köztük egy századost veszítettek. A Goueydon cirkáló Fedala városkát és a közelében lévő helységeket, amelyekben lázadók rejtőztek, bombázta.

Tanger, augusztus 23. (Havas.) Elmram vezénylete alatt álló mehallát, amely délről operált az Elkmestörzs ellen, az utóbbiak állítólag megverték úgy, hogy kénytelen volt Elkszarba visszavonulni.

Mezőssy a máv. elnöke.

Budapest, augusztus 23. A máv. elnökgazgatója Mezőssy Béla földmívelési államtitkár lesz, miután gróf Batthyány Tivadar nem fogadta el az állást, bár Kossuth kétszer is megkínálta vele.

Fejedelmek utazása.

Tromzó, augusztus 23. A monakói herceg Princesse Alice nevű jachtján tegnap ideérkezett.

Pau, augusztus 23. A spanyol királyi pár kíséretével ma ideérkezett és holnap Caunteretsbe folytatja utazását.

Amnestia Romániában.

Bukarest, aug. 23. Károly király külföldre történt elutazása előtt a legutóbbi felkelés miatt elítélteknek vagy vizsgálati fogságban levőknek kegyelmet adott, kivéve a lelkészeket, tanítókat, polgármestereket és mindazokat, kiket gyilkosságok miatt ítélték el.

Veszedelemes gépkocsi-ut.

Győr, augusztus 23. Az itteni gépgyárban Ivánka Imre képviselő autómobil készített, amely ma tette meg próbautját. A gépkocsiban Lövinger Ignác és Windisch Béla mérnökök ültek. A közeli községekhez vezető úton sok vásáros kocsi haladt, amelyeknek lovai megbokrosodtak és az árokba fordították a bennülőket. Mikor az autómobil visszatérőben volt, a parasztok megtámadták. A két mérnök nagynehezen visszafordult és a közeli faluból 2 csendőrt hozott, kik a fel-dühöt népet nagynehezen megfékeztek. Demeter György gazdát letartóztatták.

Ismét dinamit-merénylet.

Kolozsvár, aug. 23. Ma délután fél 2 órakor óriási robbanás történt a Mátyás-szobor előtt. A szobor lovának lábai ugyanis az utóbbi időben megrepedeztek, miért is a városi tanács elhatározta, hogy a belül üres lólábakat ólommal beönteti. A munkát Róna József szobrász felügyelete alatt Fűvész Aladár szerelő végezte. Tegnap a ló két első lábába öntött ólmot, ma a két hátsó lábra került volna a sor. Az ólmot, amelybe vasdarabot is tett a szerelő, hatalmas üstben forralta. Mikor már tüzesedett az ólom, egyszerre óriási dörrenéssel felrobbant. Szerencsére éppen akkor nem volt senki a közelben. A

forró ólom legnagyobb része a szoborra ömlött és azt teljesen tönkretette. A ló egészen szürke színű lett, de megrongálódott a Mátyás király alakja is. A robbanást az olvasztó üstbe csempészett dinamit okozta. A szobor körül hajnal felé gyanus alak settenkedett. Erre gyanakoznak, hogy a merényletet elkövette. Nyomozzák.

Nem sikerült merénylet.

Marosvásárhely, augusztus 23. Ma reggel 8-9 óra közt belétek a törvényszéki vizsgálóbíró ablakán. A hivatalban csak Medanek Sándor irnok volt jelen, de a lővés őt sem találta. Medanek azt mondja, hogy a lővés után piros szoknyás leánykát látott elfutni. A nyomozás eddig eredménytelen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Nem számolt a mások pénzével.** Jeremiás Józsefné, Budai Zsuzsanna 47 éves debreceni zsidókereskedő eladás céljából különféle ingóságokat kapott, el is adta azokat, de az árával nem számolt. A törvényszék három rendbeli csalásért másfél hónapi fegháza ítélté.

§ **Fegyenc-szállítás Szamosujvárra.** Szomorú utra indul ma este 6 rabruhás ember. Nem először indulnak már erre az utra, hiszen a fegyházat ösmeri mindegyikük. Van köztük, aki már 7 évet ült: Gáspár Aladár, aki Sívágóval együtt bűnrészes volt a büdzentmihályi rablásban; a többiek is 2, 3, 4 esztendő tölthettek már rabkenyéren, így Tóth Ferenc, Benke József és Gyula testvérek, Sütő József és Dolmics János. A fegyenceket 6 börtönőr és az őrmester kísérik Szamosujvárra. Az esti fél 11 óras vonattal indulnak.

§ **Más buzáját árulta.** A bátyja magtárát dézsmálta ifju Fábian Antal hajduböszörményi 18 éves legény és különböző egyéneknek adta el. Miután a bátyja nem kívánta megbüntetését, tegnap csak az orgazdasággal és bűnszegésséggel terhelt 11 vádlott állt a debreceni törvényszék előtt. Valamennyien azzal védekeztek, hogy ők azt hitték, hogy ifju Fábian Antal, akinek magának is van földje, a saját termését adja el. A törvényszék dr. Körösi Kálmán védőbeszédének meghallgatása után az összes vádlottakat felmentette. Az ítélet jogerős.

HIREK.

Brankovics patriárka hagyatéka. Karlócaról jelentik tegnapi kelettel: Ma vette kezdetét az elhalt Brankovics György szerb patriárka hagyatékának tárgyalása. Az örökösök részéről jelen voltak dr. Maximovics Milán, az elhalt veje, a szerb nemzeti alapok képviselőjében pedig dr. Radivojević-Vacsics István kongresszusi választmányi tag és dr. Kraszojević György orsz. képviselő, mint a szerb nemzeti alapok ügyésze. A leltározás előreláthatólag több hetet fog igénybe venni és annak befejezése után az összes ingóságok — a rezidenciában levő butorzat kivételével — nyilvános árverésen adatnak el. Eladásra kerül többek között nagymennyiségű ó-bor is.

A bejelentett öngyilkosság. Dr. Hencz Károly országgyűlési képviselő megjelent a főkapitányságon és felmutatott egy levelet, melyet szakácsnője, Singer Matild irt. A levélben bocsánatot kér az alkalmatlankodásért, de bejelenti, hogy megunta az életet és öngyilkossá lesz. A rendőrség Singer Matild keresésére indult, ez azonban közben elkövette bejelentett öngyilkosságát. A Gyöngytyuk-utca 23. sz. ház előtt gyufaldatot ivott. Súlyos belső sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházban ápolják.

A meglöpött grófnő. Gróf Károlyi Györgyné, született Frank Boriska ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a főkapitányságon, hogy Zsigmond-utca 68. szám alatti lakásáról egy 4000 korona értékű, 15 briliánskövel kirakott aranykarkötőt lopott el. Alapos a gyanu, hogy a karkötőt a tettes elzalogosította és az így szerzett pénzt a löversenyen eljátszotta. A rendőrség megindította a nyomozást.

CSARNOK.

A legszebb.

— Regény. —

Irtá: Than Gyula.

(Folytatás.)

Rajvai derűs arccal lépett be.
— Nem várt kedves bátyám uram, ugy-e?
— Nem!
— Pedig lássa, én siettem ide.
— Miért? Azt hiszem, mi már végeztünk.
— Oh nem! Meg akarom ismételni, tegnapielőtti kérésemet.
— Hogy a leányomat adjam önhez feleségül?
— Igen.
Zálnoki más esetben egyszerűen kidobta volna a toladót, most azonban, hogy a másik szobában ott voltak a minden szóra figyelő tanuk, még örült neki, hogy Rajvai újra felvetette ezt a kérdést.
— Hát nem megmondtam már egyszer, hogy a leányomat külön embernek szántam.
— Az lehet. Külön embert talán kaphat, de gazdagabbat, mint én, soha.
— Az a vagyon nem az öné.
— Ugyan, kedves bátyám uram, ne vegyük ezt a dolgot olyan szigoruan. Végre is csak az a rongyos napló tesz róla bizonyosságot. Az pedig nem sokat ér. Bátyám uram a tűzbe dobja s a vagyon szépen megoszlik kettőnk közt.
— Nem úgy van az! Ott van még Czár János Temesmegyében. Ő élő tanuja annak, hogy a birtok egyedüli jogos tulajdonosa Jenő.
— Csakhogy én Temesmegyéből jövök.
— Megszédítette talán azt a szegény embert?
— Nem volt rá semmi szükség.
— Miért?
— Mert már meghalt és a sirba vitte magával a titkot. Szóval az egyetlen tanu, kedves bátyám uram. Gondolja meg hát jól a dolgot. Nézze csak, engemet is, önmagát is, a leányát is gazdaggá teszi. Jenő pedig nem fogja megérezni. Nagyon jól nősült. Orlai Margittal nagy hozományt kapott és még nagyobb vagyon néz reá. Fontolja meg. Egyetlen szavával boldoggá leszünk valamennyien.

(Folyt. köv.)

Ingyen! teljesen mindenki 1 pár férfi cipő vételhez 1 drb. szép nyakkendő és 1 pár női cipőhöz 1 pár gummissarkot. a Tisza- hol urak-, nők- és gyermekek részére a palotában legelőcsinált és legcsinosabb barna, drapp tskete fél és egész **CIPŐK** a legolcsóbban szerezhetők be.

Szendrő Sándor
zongora és hangszerkészítő.

Ajánja legjobb gyártmányu
zongoráit
és
planinóit
Gramofonjait
és nagyválasztékú
**Gramofon-
lemezeket.**




Javításokat és hangolásokat előnyös áron eszközöl.
Zongorák bérbe kaphatók.
Üzlethelyiség Debrecen, Szt.-Anna-utca 3. sz.

Iskolás fiuk és leányok részére

Ingek, nadrágok,
szoknyák, hálókabátok, harisnyák,
zsebkezdők,
gallérok, kézelők, nyakkendők.
Intézetek részére előírás szerint
Donogán és Somossynál
Debrecen, kistemplombazár.

Dr. Weinberger Sándor
ügyvédi irodáját
Piac utca 55. számú
(Hungaria) melletti ház földszintjére
helyezte át.

A közeledő tanévre
iskolás fiuk és leányok
részére előírás szerint
fehérmeműeket
raktáron tart
és rendelésre készít,
Kontsek Kornél
nőidivat és fehérmemű-áruháza
Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

Legszebb és legtartósabb
szobapadló lak
csak
Neumann Gyula
kizárólagos
festékkereskedésében kapható Debrecen,
Hatvan utca 5. sz. I-ső üzlethelyiség.
A „Festék Király”-hoz.
Címre tessék figyelni.
Telefon 566. szám.

Az egészség legdrágább kincs!
Vegyünk vegytiszta clozett papírt.
500 drb. barna egyenként osztó 40 fillér.
500 drb. fehér " " 45 "



Fényezett egyenként leadó tölgyfa
szekrény K 2-25
Kapható
Mihály Sámuel papirkereskedésében
Debrecen, Fő tér 30.

Növendék **LEÁNY és FIUK** részére
alkalmas fehérmeműek
Paplanok, Matraczok,
továbbá
Szőnyeg függöny
és
LINOLEUM
óriási választékban
BOSZNAY J. és TSA
cégnél Kossuth utca 5.

Vasáru üzlethez tartozó
bolti álványok és pultok
mindmegannyi
kitűnő jó karban,
együtt — vagy részletekben is
jutányos árban megszerezhető
Értekezhetni
Nánássy Lajos
vaskereskedésében Csapó-u. 111

PARÁDI ÁSVÁNYVIZ
kiváló gyógy- és borviz.
Főraktár Debreczenben: **CSANAK JÓZSEFNÉL.**
Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ha Kőszvényben vagy csuzban szenved, ha reo-
matikus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert
„Tölgyfa balzsam”-ot
mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdal-
masabb, kőszvényes vagy csuzos beteg-
ségeket, hát és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatásait.
A Tölgyfabalzsam a balzsamok királya,
mert **hatása gyors és biztos.** Mint lob és dagzmat oszlató
szer paratlan. — Csak külsőleg használható egyszerű bedörzsölés által.
Egy próba meggyőz arról, hogy a **Tölgyfa balzsam a leg-
jobb szer** a csuz, kőszvény, lőideg zsába, (ischias) ellen feltalált ósz-
szes szerek között.
1 üveg Tölgyfabalzsam ára 1 kor. 50 fillér.
Mihalovits Jenő gyógyszerháza Debreczenben.

